

Training

REAL MAYORS

Responsible Educated Agile Leaders

Inovacije u gradskoj mobilnosti: Uključivanje građana

ŠIBENIK, 10.05.2024.

Petra Grgasović, REGEA

Co-funded by the
European Union

Training

REAL MAYORS

Responsible Educated Agile Leaders

Urbana mobilnost iz druge perspektive.

Modularan program edukacije
za jedinice lokalne i
regionalne samouprave.

Urban Mobility
RIS HUB CROATIA

Co-funded by the
European Union

Training

REAL MAYORS

Responsible Educated Agile Leaders

UVODNI
MODUL

M0

URBANA
MOBILNOST I
ENERGETSKA
TRANZICIJA

M1

DIGITALIZACIJA
I URBANA
MOBILNOST
BUDUĆNOSTI

M2

INTEGRIRANO
PLANIRANJE ZA
ODRŽIVU
URBANU
MOBILNOST

M3

INOVACIJE U
URBANOJ
MOBILNOSTI

M6

M5

ULOGA
GRAĐANA U
PROJEKTIMA
URBANE
MOBILNOSTI

M4

PRIPREMA
PROJEKATA
URBANE
MOBILNOSTI

KOJE MODULE
UKLJUČUJE
REAL MAYORS
PROGRAM?

Regionalna energetska-klimatska agencija Sjeverozapadne Hrvatske

- osnovana od 4 županije, uključujući i Grad Zagreb
- najveća energetska i klimatska agencija u RH
- gotovo 50 zaposlenih, 85% financiranja iz projekata
- 30 međunarodnih projekata trenutno u provedbi
- članica FEDARENE i CIVINET-A
- koordinator EIT Climate Hub-a Hrvatska
- koordinator EIT Urban Mobility Hub-a Hrvatska
- koordinator nacionalne NEB platforme
- izrađivač strateških dokumenata iz područja energije i klime za lokalne i regionalne samouprave
- pokretač inovacija i zelene tranzicije, prvenstveno u sektorima zgradarstva, toplinarstva i prometa.

Training

REAL MAYORS

Responsible Educated Agile Leaders

REGEA

Urban Mobility

Co-funded by the
European Union

Današnja tema

**Inovacije u gradskoj
mobilnosti:
Uloga građana**

Što je inovacija?

Inovirati znači...

...upotrijebiti nove ideje, proizvode ili procese tamo gdje se prethodno nisu upotrebljavali

...uvesti novi ili značajno poboljšani proces u organizaciju

...staviti na tržište nove ili značajno poboljšane proizvode ili usluge.

Training

REAL MAYORS

Responsible Educated Agile Leaders

INOVACIJE

Co-funded by the
European Union

? Zašto nam trebaju
inovacije u sustavima
gradske mobilnosti?

Do 2030.:

- na europskim cestama bit će u upotrebi najmanje 30 milijuna vozila s nultim emisijama,
- **100 europskih gradova bit će klimatski neutralno,**
- udvostručit će se željeznički promet velikih brzina,
- linijski javni prijevoz putnika trebao bi biti ugljično neutralan na relacijama kraćima od 500 km,
- automatizirana mobilnost bit će u širokoj upotrebi,
- plovila s nultim emisijama bit će spremna za tržište.

Do 2050.:

- gotovo svi automobili, kombiji, autobusi i nova teška vozila bit će bez emisija,
- udvostručit će se željeznički teretni promet,
- utrostručit će se željeznički promet velikih brzina,
- multimodalna transeuropska prometna mreža (TEN-T) opremljena za održiv i pametan prijevoz s vezama velike brzine bit će u funkciji na području sveobuhvatne mreže

EU STRATEGIJA ZA ODRŽIVU I PAMETNU MOBILNOST (2020.)

Training

REAL MAYORS

Responsible Educated Agile Leaders

PROVEDBA ENERGETSKE TRANZICIJE MOBILNOSTI

ODRŽIVOST SVIH VRSTA PRIJEVOZA

Uvođenje vozila s niskim i nultim emisijama te obnovljivih i niskougljičnih goriva

Podrška istraživanju i razvoju inovacija

Izgradnja potrebne infrastrukture

Poticanje potražnje krajnjih korisnika

Javna i privatna ulaganja u lokalnu proizvodnju obnovljive energije

ŠIROKA DOSTUPNOST ODRŽIVIH ALTERNATIVNIH RJEŠENJA

Multimodalnost

Veća ponuda održivijih vrsta mobilnosti za svakodnevna putovanja

Digitalna rješenja

Inovativne usluge mobilnosti

POTICAJI MOBILNOSTI S NULTIM EMISIJAMA

Određivanje cijene ugljika i bolji poticaji za korisnike

Naplata korištenja infrastrukture

Okvir za mjerenje emisija stakleničkih plinova

- Prijevozne usluge (primjerice dijeljene prijevozne usluge / mikromobilnost, prijevoz na zahtjev...)
- Digitalne usluge (aplikacije, planeri, MaaS....)
- Vozila i infrastruktura
- Procesi planiranja
- Upravljanje i suradnja s dionicima
- Poslovni modeli
- ...?

Training

REAL MAYORS

Responsible Educated Agile Leaders

ŠTO SE MOŽE
INOVIRATI U
GRADSKOJ
MOBILNOSTI?

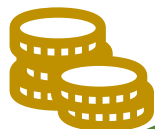
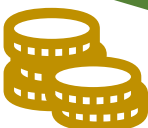
Co-funded by the
European Union

PRUŽATELJI
POJEDINIH USLUGA

PRUŽATELJ
MOBILNOSTI
KAO USLUGE

KORISNICI

B2C

B2B

MOBILNOST
KAO USLUGA
(MAAS)

Koji su rizici
pri uvođenju inovacija
u gradske prometne
sustave?

- Ne znamo hoće li inovacija biti prihvaćena od krajnjih korisnika
- Problemi s regulatornim okvirom
- Tehnički i pravni problemi
- Problemi integracije
- Problemi proizašli iz nesagledavanja životnog ciklusa proizvoda
- Neprikladan poslovni model
- ...

RIZICI / NUSPOJAVE

Koncept multimodalnosti dio je onoga što nazivamo **društveno – tehnološkom tranzicijom.**

Uključuje:

- tehnološke promjene,
- organizacijske i strukturalne promjene prijevozne ponude,
- **organizacijske i strukturalne promjene prijevozne potražnje (korisnika prijevozne usluge).**

„TEST BEFORE INVEST“

Eksperimentalni koncepti i okruženja

LIVING LAB

SANDBOX

TEST BED

PILOT

RJEŠENJE

'ŽIVI LABORATORIJI'

- Virtualna ili stvarna (ograničena) okruženja koja omogućuju eksperimentiranje u uvjetima stvarnog života odnosno u interakciji s krajnjim korisnicima proizvoda ili usluge.
- **Krajnji korisnici – kreatori rješenja**

LIVING LABS

'ŽIVI LABORATORIJI'

- Najveći dio su javno-privatna partnerstva u kojima lokalne samouprave i tvrtke kreiraju "eksperimentalna okruženja" s definiranim ciljem.

LIVING LABS

'ŽIVI LABORATORIJI'

- **Međuoblikovanje društva i tehnologije:** inovacije imaju značajan utjecaj na svakodnevne rutine i način života, dok svakodnevni život istovremeno oblikuje inovacije

LIVING LABS

PROCES SURADNIČKOG STVARANJA / ODLUČIVANJA

Upravljanje dionicima

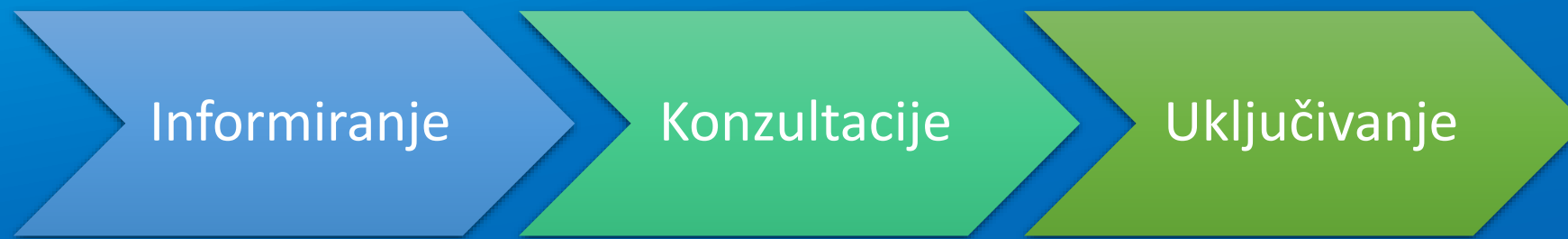
VS

Uključivanje građana

organizacije

pojedinci

Jednostrani odnos: uprava prezentira informacije građanima

Dvostrani odnos u kojem dolazi do međusobne razmjene informacija

Građani dobiju priliku i resurse surađivati s upravom tijekom cijelog procesa razvoja rješenja.

RAZINE PARTICIPACIJE GRAĐANA (Arnstein, 1969)

ZAŠTO UKLJUČITI GRAĐANE (NA ISPRAVAN NAČIN)

- Donošenje odluka je transparentnije.
- Raste razina međusobnog razumijevanja između građana i lokalne javne uprave.
- Razmatraju se ideje, brige i “svakodnevno znanje”
- Širi se i razmjenjuje znanje.
- Povećava se vjerojatnost da će plan/rješenje biti prihvaćeno od građana.

(Krause, 2014)

Training

REAL MAYORS

Responsible Educated Agile Leaders

Co-funded by the
European Union

Sve upite i prijave
povezane s REAL
MAYORS programom
pošaljite na adresu
pgrgasovic@regea.org.